

کرد ازین جهت که عالم لاهوت و جبروت و ملکوت
در غایت نورانیت و لطافت و عالم اجسام در
غایت کثافت و کدورت و ظلمت و عالم مثال از طرفین
باین دو عالم مناسبتی و مشابهتی دارد ازین جهت
که اجسام و صور و کمال در وی سرگرمی شود بعالم اجسام
مناسبتی دارد و از آن جهت که اجسام لطیفه است بعالم
ارواح مشابهتی دارد و این عالم مثال را در مرتبه است
مرتبه تقیید و مرتبه اطلاق ازین جانب که بطرف عالم ملک
دارد مرتبه آنرا خیال مقید میگویند و از آن جهت
که بطرف عالم ارواح دارد درین مرتبه آنرا مثال
مطلق خوانند و معانی در مرتبه اطلاق مطابق اصل

اصل باشد اما در مرتبه تقیید گاه مطابق باشد و گاه
غیر مطابق بحسب صحت سلک دماغ و اختلال و انحراف
و اعتدال مزاج و قوه و ضعف مصور و درین حکم تفاوت
معبر کامل مکن می باید که ضعف و قوه و صحت دماغ و
اعتدال و انحراف مزاج را در آن کند و گاه باشد که قوه
دماغ و قوه مزاج و قوه مصوره با اعتدال باشد این
کسی اکثر اوقات وافعات نیک و کسرت بیند و هر چه موی
شود آن معنی را در صورت بیند که مناسب آن باشد بلا
زیاده و نقصان و گاه باشد که قوه مصوره در غایت قوه
باشد در آن وقت اندک معنی در صورت بسیار نماید
و گاه باشد که در غایت ضعف باشد در آن وقت بیشتر نماید